

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/243/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312209972
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5312209972.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 6C/106/2012-61 zo dňa 20. februára 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým si voči odporcovi uplatnil právo na zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Čadca. Ten mal v exekučnom konaní rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora na udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby.

Okresný súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania ustálil, že k prietahom v tomto konaní nedošlo, nakoľko zákonná 15-dňová lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa vzťahuje len na prípad, keď súd poverenie vydá. Nevzťahuje sa na prípad, keď súd poverenie nevydá. Uvedené vyplýva z gramatického výkladu daného ustanovenia.

Vo veci nedošlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, nakoľko samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia bolo možné skúmať len z hľadiska jeho nezákonnosti. Vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenie nemožno považovať za nesprávny úradný postup, pretože postup súdu našiel vyjadrenie v rozhodnutí. Výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Zo zákona nevyplýva, že kogentne musí vždy súd žiadosti vyhovieť. Ako nesprávny úradný postup nevyhodnotil ani procesný postup exekučného súdu pred vydaním rozhodnutia, tento postup smeroval k vydaniu rozhodnutia.

Ďalej uviedol, že všeobecný súd konajúci o nároku na náhradu škody za nesprávny úradný postup nemá právo konštatovať prietahy v konaní. Tieto môžu byť konštatované v rámci vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní, v rámci disciplinárneho konania, rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti (§ 9 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z.). Navrhovateľ uvedené dôkazy nepredložil. Navyiac, nedodržanie zákonných lehôt sa nepovažuje vždy automaticky za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Musí ísť o významné prietahy v konaní, ktoré možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy, neefektívny postup.

Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nekonkretizoval, prečo samotné konštatovanie poškodenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Vychádzal len z predpokladov, nepredložil žiadne dôkazy, ani konkrétne tvrdenia. Nezdôvodnil aká nemajetková (morálna) ujmy mu vznikla vzhľadom na jeho osobu, ktorý je právnickou osobou, závažnosť ujmy a následkov. Všetky kritéria je potrebné vyhodnotiť z hľadiska navrhovateľa a jeho právneho postavenia ako právnickej osoby a nie z hľadiska postavenia jednotlivých spoločníkov ako konateľov spoločnosti. Z úradnej činnosti súdu je známe množstvo úverov, ktoré navrhovateľ ako nebankový subjekt poskytuje, výška zmluvných úrokov, pokút. Pritom neskúma solventnosť subjektov (návravnosť), úvery poskytuje bez zabezpečenia. Uvedené nemožno vykladať na ľarchu odporcu. Rozpor s dobrými mravmi videl na strane navrhovateľa, keď tento opakovane v rozpore so zákonom poskytoval úvery neplatičom, v rozpore s platnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľov. Preto nemožno konštatovať, že postupom súdu bolo poškodené jeho obchodné meno vo vzťahu k existujúcim alebo potencionálnym spotrebiteľom.

Navrhovateľ nepreukázal vznik skutočnej škody - majetkovej ujmy. Nepreukázal v akom rozsahu sa nedomohol exekvovanej sumy, že sa nemôže domôcť exekvovanej škody pri aplikácii iných právnych prostriedkov, iného exekučného titulu. Nepreukázal ani výšku škody v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti odporcu. Škodu, pokiaľ vznikla, si navrhovateľ spôsobil výslovne svojím zavinením, keď uzatváral spotrebiteľské zmluvy s ekonomicky zle situovanými spotrebiteľmi.

Tvrdená škoda nemá bezprostrednú a priamu príčinnú súvislosť s rozhodnutím exekučného súdu. Nepreukázal, že by nebolo došlo k vzniku tvrdenej škody, že majetková situácia povinného pred rozhodnutím exekučného súdu bola taká, ktorá by umožnila uspokojenie jeho pohľadávky v celom rozsahu. Bol povinný preukázať, že len v dôsledku tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu mu bolo znemožnené uspokojiť svoju pohľadávku v celom rozsahu od povinného. Povinný prestal splácať úver po uzavretí úverovej zmluvy, a nie až po rozhodnutí exekučného súdu.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešným účastníkom bol odporca, ktorý si síce uplatnil trovy konania, avšak v zákonnej 3-dňovej lehote tieto nevyčíslil, preto mu ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

Namietal, že okresný súd nepostupoval správne, pokiaľ vec prejednal v jeho neprítomnosti, ako aj prítomnosti jeho právneho zástupcu postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O.s.p.. Svoju neúčast' na pojednávaní riadne a včas ospravedlnil a uviedol dôležité dôvody a predložil listiny spájané s označenými dôvodmi. V žalobnom návrhu urobil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne aj v očiach verejnosti tohto sudcu nemožno považovať za nestranného.

Namietal, že konečné rozhodnutie vo veci neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy, pretože súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie. Súd vydaním meritorneho rozhodnutia predbehol účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania, čím došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu a meritorne rozhodnutie je predčasné. Tým, že súd rozhodoval bez jeho prítomnosti došlo aj k porušeniu práva na kontradiktórne konanie, nebol z tohto dôvodu riadne oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k ním vyjadriť a rovnako nemohol navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. K porušeniu zásady kontradiktórnosti došlo aj tým, že vo veci sa neuskutočnilo ústne pojednávanie a okresný súd neprihliadal nato, že boli splnené podmienky pre vydanie rozhodnutia rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p., keďže odporca sa k žalobnému návrhu v stanovenej lehote nevyjadril.

Navrhovateľ nepovažoval za správne závery okresného súdu týkajúce sa nedôvodnosti uplatňovanej skutočnej škody a nemajetkovej ujmy. Uviedol, že okresný súd sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu, úplne však ignoroval všetky tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržania a správy informačného systému a výdajov na administratívne spracovanie urgencií, publikačných výdajov spojených s vyhotovením urgencií, z poštovních a telekomunikačných výdajov. V tejto súvislosti preto považoval prvostupňové rozhodnutie za nepreskúmateľné.

Nesúhlasil ani s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník - povinný. Právnym titulom danej veci je nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Súd zistil, že nebolo o návrhu na zmenu súdneho exekútora rozhodnuté v zákone stanovenom čase. Túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nevysvetlil objektívne udržateľným a ospravedlňujúcim dôvodom. Jeho rozhodnutie je vnútorne rozporné, pretože napriek tomu, že zistil porušenie práva, nekonštatoval ho a na tejto chybe postavil aj svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy. Všetky problémy, ktoré boli vyvolané nerešpektovaním zákonnej lehoty zo strany exekučného súdu svedčia o potrebe nastaviť spravodlivosť poskytnutím finančnej satisfakcie za porušenie práva. Jasne a zrozumiteľne opísal aké problémy nastali a vyplatenie spravodlivej satisfakcie oprel aj o podstatnú judikatúru Ústavného súdu spojenú s porušovaním v žalobe označených práv.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.), rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolacie námietky sa týkajú jednak nesprávnosti procesného postupu prvostupňového súdu, ktorým malo byť zasiahnuté do procesných práv navrhovateľa ako účastníka konania a jednak hmotnoprávných dôvodov, na základe ktorých okresný súd žalobný návrh zamietol.

Námietky o nesprávnosti procesného postupu nepovažoval odvolací súd za dôvodné. Vo všeobecnosti je akceptovateľná úvaha odvolateľa, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Táto zásada však predvída procesnú aktivitu účastníka konania. Ťažiskom realizácie týchto procesných práv je pojednávanie. V súdnej veci prvostupňový súd určil termín pojednávania na deň 20.02.2014, predvolanie na ktorý bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené dňa 27.01.2014. Navrhovateľ svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní sa o bezprostredné naplnenie svojich procesných práv sám obral. V prípade jeho účasti na pojednávaní by sa zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu vyjadriť a bol by poučený aj o predbežnom právnom posúdení veci (§ 118 ods. 2 O.s.p.). V tejto súvislosti sú potom jeho ďalšie tvrdenia a námietky dotýkajúce sa odňatia práva konať pred súdom a porušenia zásady kontradiktórnosti konania bezpredmetné. Najmä pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že vo veci bolo rozhodované bez nariadenia pojednávania. Okrem toho, neboli splnené ani podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, nakoľko odporca sa k žalobnému návrhu vyjadril.

Krajský súd dospel k záveru, že ak okresný súd návrhu navrhovateľa na zrušenie pojednávania nevyhovel, správne vyhodnotil ním uplatnený dôvod na odročenie pojednávania ako neopodstatnený. V samotnom žalobnom návrhu, ako aj v návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania a v neposlednom rade aj v predmetnom odvolaní voči meritórnemu rozhodnutiu navrhovateľ poukazoval na zaujatosť zákonnej sudkyne z dôvodu, že predmetom konania je nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu, na ktorom táto sudkyňa vykonáva funkciu sudcu. Podľa názoru krajského súdu uvedené skutočnosti nie sú dôvodmi pre spochybnenie zaujatosti zákonnej sudkyne. Navyše tento záver krajský súd, ako súd nadriadený, uviedol aj v uznesení č. k. 10NcC/325/2013-18 zo dňa 04.04.2013, ktorým rozhodol o nevyhlásení zákonnej sudkyne z pojednávania a rozhodovania súdnej veci.

Tieto závery rešpektujú aj aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenie sp. zn. 3Nc/14/2010 z 31.05.2010; 6Cdo/201/2013 z 19.06.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti. Opomenúť nie je možné ani výsledky aktuálnej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR (napr. I. ÚS 88/2013 z 06.02.2013) vo vzťahu k (neúspešným) ústavným sťažnostiam navrhovateľa v obdobných prípadoch.

Odvolací súd nepovažoval za veci zodpovedajúce tvrdenia navrhovateľa, že prvostupňový súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá súvisela so správou pohľadávky počas nečinnosti exekučného súdu a že ignoroval všetky ostatné tvrdenia týkajúce sa uplatnenej škody, čím sa stalo jeho rozhodnutie nepreskúmateľné.

Napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu naopak, zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd

dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, poukázal na jednotlivé zložky, z ktorých sa navrhovateľom uplatnená škoda skladala. Položkami, ktoré ju tvorili, sa dostatočným spôsobom zaoberal a konštatoval, že náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca ako aj náklady na udržiavanie a správu informačného systému by musel navrhovateľ vynaložiť aj vtedy, ak by exekučný súd o návrhu na zmenu exekútora rozhodol v zákonnej lehote. Z týchto skutočností je dostatočným spôsobom zrejmé, že okresný súd nepovažoval navrhovateľom tvrdenú škodu za preukázanú. Ak navrhovateľ chcel v konaní pred prvostupňovým súdom predložiť dôkazy o výške majetkovej škody prostredníctvom znaleckého posudku, v realizácii tohto procesného práva mu nič nebránilo.

Okresný súd dostatočne skúmal naplnenie predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Okresný súd nezistil naplnenie ani jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu. Hoci okresný súd vyhodnotil v napadnutom rozsudku všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škodu, navrhovateľ v odvolacích námietkach spochybnil iba nesprávne posúdenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Tieto ostatné atribúty, a to existenciu nesprávneho úradného postupu odvolateľ nespochyboval a žiadnu konkrétnu vecnú argumentáciu k nim podanom odvolaní neuvádzal. Nebolo preto vecou krajského súdu zaoberať sa správnosťou týchto záverov prvostupňového rozhodnutia.

Vychádzajúc z týchto skutočností preto, pokiaľ by aj námietky týkajúce sa posúdenia rozsahu uplatneného nároku na náhradu škody titulom majetkovej škody a titulom nemajetkovej ujmy boli dôvodné (čo však z hľadiska hospodárnosti už odvolací súd bližšie neskúmal) nemalo by to vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko jeden z podstatných predpokladov pre vznik zodpovednosti, a to existencia nesprávneho úradného postupu, nebol zistený.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikla povinnosť nahradiť odporcovi jeho trovy. Keďže si však odporca náhradu trov konania v súlade s ust. § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, odvolací súd mu tieto trovy nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.